

Denizcilik kültürüne dair

**"Kültürü ve
Görgüsü ile
Denizcilik"**
Cem Gürdeniz
Yapı Kredi
Yayınları
Fiyatı: 30 TL



Deniz kültürünün gelişmesi ve insanların denizlerden daha çok faydalanması için çalışmalarını sürdüren emekli Tümamiral Cem Gürdeniz, denizciliğin gelecekte getireceği kazanımları "Kültürü ve Görgüsü ile Denizcilik"te okuruna anlatıyor.

GÖKHAN KARAKAŞ

Mavi Vatan fikrinin kurucusu emekli Tümamiral Gürdeniz, denizlerde geçen meslek hayatının ardından sivil denizciliğin gelişmesi için deneyimlerini paylaştığı "Kültürü ve Görgüsü ile Denizcilik" adlı kitabında doğayla uyumlu ve başarılı Türk denizcilerin olduğunu hatırlatıyor. Denizin uygarlık kaynağı olduğunu söyleyen Gürdeniz ile bir araya geldik ve yeni kitabını konuştuk. Gürdeniz, "Hayatında deniz görmeden savaş gemisine gelen erlerin denizci olduklarını gördüm. Hiçbir toplum denizci doğmaz, toplumlar denizci olur. Deniz romanları okumak, yüzme bilmek, gemi modeli yapmak ve yelken yarışlarını izlemek bile denizcileşmek adına atılan adımlardır" diyor.



Cem Gürdeniz

Boro ve Savarona

Denizlerden kazandığı tecrübeleri mavi tutkunlarıyla paylaşmak için "Anavatan'dan Mavi Vatan"a, "Doğu Akdeniz", "Mavi Uygarlık" ve "Amatör Denizcilikte Acil Durum Seyri"nin aralarında olduğu toplam sekiz kitap kaleme alan Cem Gürdeniz, deniz yazınına bir eser daha kazandı. Denizcilikte görgü eksikliği dikkatini çektiği için bu konuyu işlediğini belirten Gürdeniz, "2006 yılında deniz jeopolitiğimize kazandırdığımız Mavi Vatan kavramı aslında Türkiye'nin denizcileşmeye olan ihtiyacını ortaya koyuyor. Ama kültür ve görgü boyutunda, yani denizcileşmenin ruhunda eksiklik yaşıyor. Bu kitapta denizcilik kültürünü edebiyattan resim sanatına, gemi modelciliğinden su sporlarına uzanan geniş yelpazede tüm unsurlarıyla anlatmaya çalıştım. Denizcilik, örf, âdet, gelenek ve görgü alanlarında halen ülkemizde yaşanan eksikli-

ğe değindim" diyor.

Kitabını, denizciliğin sivil amirali olarak tarihe geçen Sadun Boro'ya ithaf ettiğini belirten Gürdeniz, "Sadun Boro, denizcilik görgüsü, karmaşık ve zor durumlardaki bilgeliği, 10 metre boyunda telsizi ve tuvaleti bile olmayan Kısmet yelkenlisiyle tüm okyanusları aşacak cesareti, tüm Türk dünyasını taçlandıran yerküreyi denizler üzerinden dolaşabilme öncülüğüyle amatör denizciliğimizin kutup yıldızıdır" diyerek Boro'ya olan saygısını ifade ediyor.

"Eksiğimiz var"

Doğanın hata affetmediğinin altını çizen ve denizcilerin kendilerini iyi geliştirmesi gerektiğini vurgulayan Gürdeniz, sözlerine şöyle devam ediyor: "Denizde uyumu doğa, teknoloji ve insan merkezlerinde

görmek bilgi ve tecrübenin sonucudur. Denizde görgü kuralları ise yazılı olmayan sözleşmedir ve kolay kazanılamaz. Parayla satın alınamaz. Denizcilik kültürü ve görgüsü yüzyıllar içinde oluşur. Dar sularda demirlemenin, yanaşmanın, şamandıraya bağlamanın, kıçtan kara olmanın, fırtınalı havada yardımlaşmanın, yedekleme veya yedeklenmenin, siste seyretmenin, başka bir tekneye misafir gitmenin, tekneye misafir kabul etmenin, savaş gemisini selamlamanın, kısacası denizdeki her türlü manevra, sosyal faaliyet ve acil durumun kendine has kuralları ve görgüsü vardır. Görgü kuralları insanların çatışmalardan kaçınmasını sağlar. Ne yazık ki Türk denizciliği denizde kültür ve görgü konusunda geri kaldı. Denizdeki tekne sayısı ve refahı artışı, denizcilik kültür birikimini ve görgüyü olumlu yönde etkilemedi." ■